



טורי פרג יורם

212775

בן שרה ומיכאל

נולד ב- כ"ז אלול תש"ז 11.9.1947

התגייס לצה"ל בנובמבר 1966

שרת בפלס"ר 95

נפלו ב- כ"ז אלול תשכ"ז 2.10.1967

בעת מילוי תפקידו.





פָּרָגִי יְוָרָם,

הביבים שנפלו במערכות-ישראל, הוכא מעזבונו. חבירו שונפלן כמערנן הוכא מילוי תפקיזו; זה היה כתועאה מיריות חבלים ביום כ"ז באול תשכ"י (2.10.1967). תל-פआחר במלחת ששת הימים. אבל לא הספיק לשורת את מלאו שירות החונכה שלו, כי נפל חבירו שונפלן כמערנן הוכא מילוי תפקיזו; זה היה כתועאה מיריות חבלים ביום כ"ז באול תשכ"י (2.10.1967). הוכא למוות-עלמים בקינוצו. בספר "גדרכם" בהוצאת איחוד הקבוצות והקיבוצים נזכר הצעת מלאו תפקיזו; זה היה כתועאה מיריות חבלים ביום כ"ז באול תשכ"י (2.10.1967). הוכא למוות-עלמים בקינוצו. בספר "גדרכם" בהוצאת איחוד הקבוצות והקיבוצים נזכר

藏文大藏经

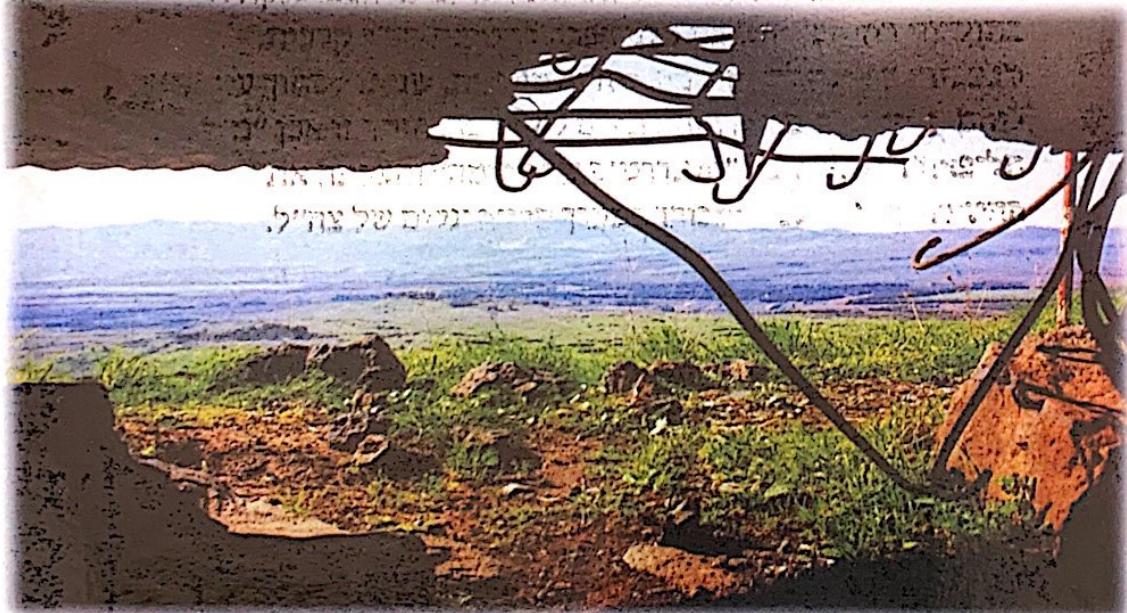
הו מושב אל-סְׁדָּה ו-סְׁדָּה מִגְּרַי קִבְּרוֹן הַלְּבָנָה זֶה
יְהִי זֶה כָּורְעֵב בְּאֶלְמָנָה תְּזִימָה (11.9.1917) בְּשִׁיר

וְאֵת שִׁבְעָה וְאַתְּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי
אֲתָּה תְּבִרְכֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֲתָּה תְּבִרְכֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֲתָּה תְּבִרְכֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

הקרב בו השתתף יורם פרג' ז"ל

"מורשת תל-פאג'" - נקוזת ציון בתוללות האטינקה. ורט פרג' ז"ל

בפקודת יום חניגת כסימן מלחתת ששת הימים כתכ' המח"ט אל"ם יונה אפרת: "לוחמי גולני! עם תום הקרבנות הדבקות העיקשת במטרה, ואחותות – הלוחמים, אשר בכוחם נכרנו על האויב במערכה" בעצתה החטיבה שנערכה עבכו חזושים ספורים אחר המלחמה, אמר הרמטכ"ל ר'אל' יצחק רבינו, ללוחמי גולי: "אתם ביצעתם את אחד ממכצעי ההבקעה והקשיים כיוטר נצ"ל ... רק כאשר דואים מקרווב את הביצורים והכונקרים של האויב, אפשר להכנין איו' משימה קשה חוטלה על חטיבת גולני ..." ואכן קרב ההבקעה בצפון הגולן במלחמת ששת הימים, ובמיוחד קרב תל פאג'ר, קרב הדמים עטור הצל"שים, קרב קשה, משוכש ומאלתר בו הכריעו אומץ הלב והעקשנות והיעקשות הדבקות במטרה, גאותה היחידה ואחותות הלוחמים, הפכו לנקוזת ציון בתוללות החטיבה. חטיבת גולני הפכה לאחטיבת ח'יר' קרביה, מבצעית, היכולה לכל משימה, שאינה מוגדרת שיתן לטמון על לחימה, מהחויבים לתזמיונה ונאים לשורת בה. היה זה זוכן "מורשת תל פאג'" שהחטיבה סטנרטיס של לחימה" והעלתה את החטיבה למיקום גנהה ומוכן במעור-חיל, הרגלים של צה"ל.



מtowerן מכתביו

19.11.66

מביסיס-הטיירוייס
חוובתי כבר... את יכולה לשיר לי את השיר על „חץ חבודד“. בקלט רצוי להציג אותו למ"כים וכבר תפטעי יאוש, אבל בסוף חוותתי לאנו שרציתי. תצרכי לחתרnel לכתב חיד הגຽע, פשוט — את חפירה אינו נחשב עדיין לשולחן כתיבה משובח במיוחד.

26.11.66

נעים היה לקבל את מכתבך.
קוריוו קטו הוא, שהמפעדים אינם נהנים לקרוא בשם המקביל, אלא בשם השולחן, וכשזהי בת, זה גורם להם חנהה כפולה. אטמול קיבלתני חבילה מועדת הקשר, וכשהמפעדק נתנו לי אותה, אמר בחיווך מאושר כל כך: „מאירה אנזוי“, אלא שהוא גנו שאמרתי לו שזו היא מבוגרת.

אני שוב תקוע פה השבעת שובי מיאש היה לשם עת שאגות השמחה של החברא: „הביתה, הביתה“...

5.12.66

תאריך לעצמך: בחור מגודל, רובץ ומיל וbone, שנדרש ממנו ממש, לפי דעתך, זהו שיא הביזון, פשוט איינני מבין איך החברא אין מוגבאים לבכות לפני מחלקה — שככל אחד בה עשה אותו מאושך לפחות האמת היא, שקשה לי לפעמים מאד, אבל תתפלאי, ועל זה אני מתפללא לא פעס), מה שהרצון מסוגל לעשות. אבל אני מקווה להצליח להגיע ליחידה שביקשתי להגיע אליה...

26.7.67

ובכן, יש! יש! יש! ממש כבר לא האמנתי, אבל היום הודיעו מי ההולכים, ואני בינהם. כבר כמעט התיאשתי מזה. השבוע היו לנו ראיונות עם הסמח"ט, עם מפקד הסיירת ועם המ"פ. ניסו להשפיע עליו להישאר בגדור, שם יהיה לי יותר קל לлечת לקורס קצינים — אבל לא זו הסיבה שתニア אותו מלכחת לשירות.

עכשו, נשארת רק הבעייה, הפשיטה, להחזיק מעמד ולא לעז לכל הרוחות, זה יהיה כנראה קשה, תצרכי להסתכל טוב-טוב על התמונה שיש לך — למרות שאין עלייה הקדשה, כי אני שונא הקדשות...

28.1.67

אצללי, מתבטה בעת העתיד הכי רחוק, בסיסים הצבע, ולאחריו איינני חשוב לлечת למדוד, חוץ מהשתלמות קצרות במקצוע.
אני ממש לעובדה בפלחה, בביטחון, ומוני פעס בעונת הרכוננה — בקטפת. אבל כל זה עדרין כי רחוק ממנה, שקשה לדעת מה-אמת יהיה.

...את מונכה להתערב אליו שאלך ללמידה? קדימה, בואי נתערב. הרבה הבטיחו לי שאמות ללמידה כעבור זמן מסויים, בכלל אוון ביןיטים — קדחת, זה פשוט לא בשבייל. לכן לא רציתי להיות מכונאי ממש אלא טכני העבד בשיטה, כי אם אלך ללמידה, גמרנו עם עבודה בשדה — אצטרך לשבת בתוך בית, וזה לא בשבייל, ש תמיד אהבתה את העבודה בשדה.

טוב, מטפוק לדבר על דבריהם כל כך רוחקים...

מכתבים מן המלחמה

28.5.67

חוותי להיות עם כולם, ולפחות לא משעטם, אפילו קצת נקרים... אף אחד אין רוצה שתהיה מלחמה, אבל איני מאמין, שמייחדו יסכים לחיישאר מהדור שטוכלים יצאו... קיבלו חבילות שי, ובכלל מסתכלים הווים אחרת על חיים.

30.5.67

אתמול היו ליד המשק של אחד החברים ונכנסו לחתקלה ולאכול. אל תשאלי איך יחס לא רגיל. מבחינה זו אנו די מצלחים. יש לנו חברה לאורך כל הארץ...

31.5.67

הօירה כאן מצוינית. שורת אמונה בכוונו, וטוב להרניש שקיימת האפשרות לפעול ולהגיב, ולא לשבת בחיבור ידים.

11.6.67

אומרים שהמלחמה נגמרה... עוד קשה לארגן את הרגשות ואת המחי שבוט אחורי מה שעבר עליהם בימים האחרונים...

12.6.67

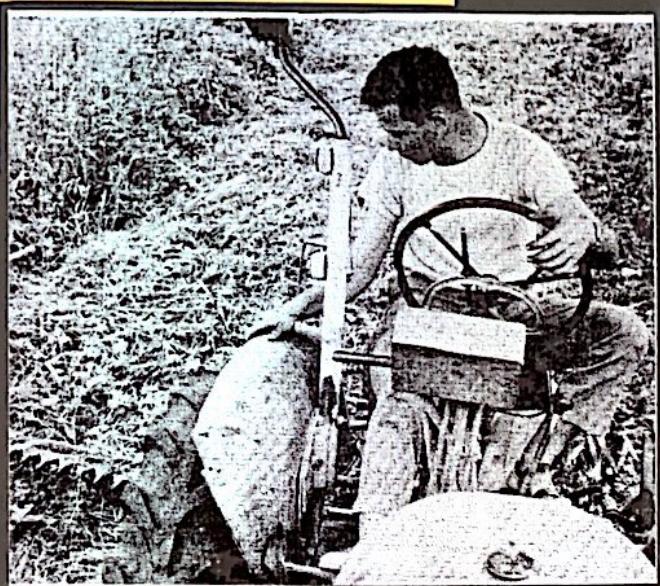
למכtab של אתמול יש בטח צורה, כזו שהויתי בה, אחרי שלושה ימים כמעט, בלי שינוי, כתע, לאחר שינוי על מזרון גומאייר, המכוב שונה.

29.6.67

בקשת, שאשלח לך את המכtab שכתבתבי ביום הרביעי של המלחמה... היה זה אחורי שחזנו מירוץ, והיתה הרגשה שעולים להרים את הרמה. זהו זמן מיוחד במינו ורבים תיארו אותו ואני רק יכול לאשר את הסיפורים.

... יודעים שיוצאים, ומחייבים, ויש זמן למחשבות, ליישון אי-אפשר, להסתובב אסור... כך שיושבים וחושבים. לא כל כך חשוב על מה חשובים, על החברה, הבית, הילדים, הרו' כל זה מסמל את החיים לשעתם הקרב, כי הוא מסמל את המות. רק אחורי כן — כשיווצאים, מפסיקים לחשוב ופועלים מחוכנן, וכך שצרים.

בכל אופן, אותו מכtab, צריך לקרוא באותו רגע שהוא כתוב, אחרת, יובן לא נכון — וכך לקרוא אותו יחד.



28-9.63-

۱۶

23.10

28-1.63-226-96-22 216

ל' ינואר 1968
בגדי נסיך ונסיכה
בגדי נסיך ונסיכה
בגדי נסיך ונסיכה
בגדי נסיך ונסיכה

81-2...all around 816

۱۰۷



19.9 'Linn al.

left side

ב- 1. כוונת הדריך כהנחות ותמיון
ה- 2. מילוי מטרות גזירות רג'יסטריזציה כראוי
ג- 3. מילוי מטרות גזירות רג'יסטריזציה כראוי



~~8.0~~ = 6.

19.12.80 81

1 Mifflin

16667 26-11

! infinite

ב- 13. ינואר 1918. רוחן פון גוטמן (גוטמן) בלבון יאנ
כ- 11. ינואר אדרטן און רוחן בדורסיה ג'ייל
ב- 12. ינואר פולגרט פון פון כריסטיאן הופמן האנגליך
ב- 13. ינואר כריסטיאן
הנשאלה מ- 11. ינואר כריסטיאן דה ווינט
הנשאלה מ- 12. ינואר כי הילדה נתקירה הרבה תבלה
ב- 13. ינואר אירין ג'ונס מ- 12. ינואר מאר
אומלן ל- 14. ינואר אירין ג'ונס מ- 12. ינואר גראט
גראט מ- 14. ינואר אירין עזקה רוחמן
כ- 15. ינואר גוטמן מ- 14. ינואר רוחמן רוחמן גוטמן
ב- 16. ינואר אירין ג'ונס מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 17. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 18. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 19. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 20. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 21. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 22. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 23. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 24. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 25. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 26. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 27. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 28. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 29. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 30. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן
גוטמן מ- 31. ינואר גוטמן מ- 12. ינואר רוחמן גוטמן

מצורור המכתבבים:

— 29.10.66 —

תחליר עלוב לפניה, אבל לפחות אותן חיים, כדי שלא תחשבי שטבוני בעבודה, פשוט חפותנה חיתה יבשה ועבדנו עד שתי' עשרה בלילה, תארוי לעצמך, קבלת שבת לאור פנסי הקטפת, על האדמה...

בסיס טירוניים

— 19.11.66 —

חוובתי כבר... את יכולה לשיר לי את השיר על „העיר הבוחד“. בקהל רצוי להציג אותו למ"כים, וכבר תפשתו יאוש, אבל בסוף חוותינו לאן שרצית. תצטרכי להתרמל למתבזבז היד הנרווע פשוט את חפירה איינו נחשב עדין לשולחן כתיבה מסוכן משוכב במיוחה.

— 26.11.66 —

נעימם היה לקבל את מכתבך. קורייו קטן הוא, שהמפקדים אינם נהנים לקרוא בשם המקבל, אלא בשם השולח, וכשזויה בת, זה גורם להם הנאה כפולה. אtamול קיבלתי חוותה ממועדתי' קשר, וכשהמפקד נתן לי אותה אמר בחוץ מאושר כל כך: „מאירה אנווי“ אלא שהוא גנו כשמורת לו שוזהי אשה מבוגרת.

אי שוב תקוע פה השבט. שוב מיאש היה לשם עת שאנות השמחה. של התבוניה: „הביתה, הביתה“...

— 5.12.66 —

תاري לעצמך: בחור מגודל רובץ ומילל ובוכה שנדרש ממנו ממש. לפי דעתו זהו שיא הבזון ופשוט איימי מבני אין החבריה אינם מתבונאים, לבכות לפני מחלקה, של אחד מהם עשה אותוampus; לפחות האמת היא, קשה לי לפעמים מאות, אבל תתפלאי (ועל זה אני מתפלא לא פעם) מה שהרצון מסוגל לעשות. אבל אני מקווה להצלחה ולהגיע ליחידה שבקשת לי להגוע אליה...

— 10.12.66 —

רק כתעת, במצבי, אני מתחילה להעיר את החבריה בבית... זה בעסן חדב' הפי קשח כאן: המעביר מהחברה מצוינת, כמו שחיתה לי במשק, לחברה של כל מיין אנשים שבמילים עדינות אומר, שבמשך לא היו נקלוטים לעולם.

— 19.12.66 —

הנסם יורד ללא הפנייה בלזווות קור ווראי... באותה שדי חפרח קפאו וממש לא היו מיטוגלים להיו אבוי. אבל כתע אני יושב פאוחל יבש וחכל חמים ונעים... היהות צריפה לראות אונטו רטובים וקסואים וזכהים מכל שנות, שייא הבידור היה בשערנו נחל וווננסנו בו גמיס עד המתניות, גדרו...

— 12.1.67 —

השבוע ממש וטרענו... אבל היה טוב. חיתה. ברוגירות מוחלשת, עד היום לאחרתני ולא חתולחו, אהטול דחשו משע של יומיים ליום אחד — מתחש בגוך עד טמונה וחצי ערף. את 26 תק"ט אחוריים ערכו בסוף איזום. (עד עכשו חי מחלשה חוליפס כמו ברויזט), קrho לי מקרח גורא לא נעים: בטע חמסע חריגתי פתאום שחזרות נוראיות, ומתחום „חתקפלתו“ כמו אולו. מול שחח ליד איזד מהחברה הטוביים ותואו נטו לי יה. תארו לעמד — לחתומותוט לפוי כל חמלהך...

...אסור שלל תופן וחושג רק זה על זו, כי בסץ חבל אלח חן מחשבות עקרות. קשה לי להשיבר זאת, אבל אסור שנמלא את פל עולםיו רק בעצמו, בינויתים יש לנו עיסוקים שמרחיקים אותו זה מזו ועלינו לחזיש לחם את תשומת הלב הראותה. אל תשאל איזות שלות תפטע חיים — ממש יגבייקים, אבל בשבייל זה נקרענו אתמול...

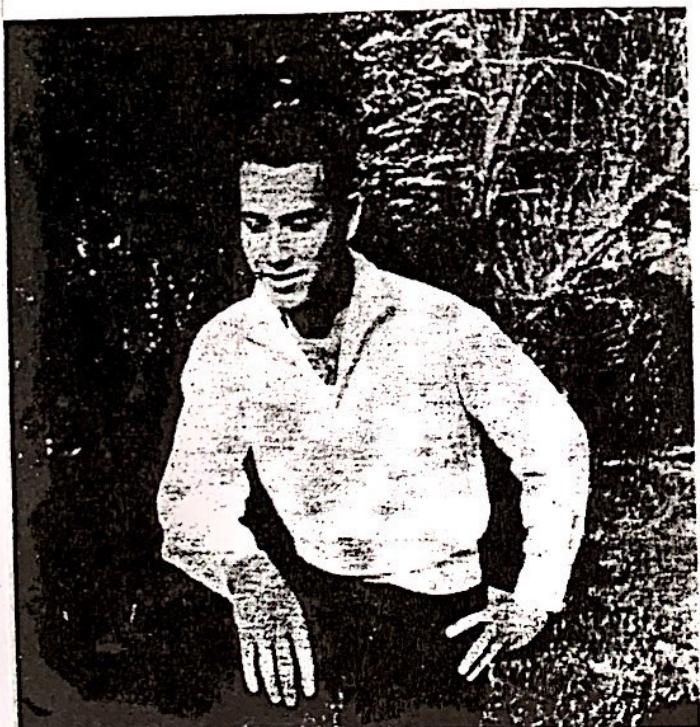
— 26.7.67 —

ובכן, ישו ישו ממש כבר לא האמנתי, אבל היום חודיעו מי החולכים ואני בינויהם. כבר כמעט תמיישי מזוה. השבעו היו לנו ראיונות עם הסמח"ט, עם מפקד חסירות ועם תמי"ש ייסו להשפי עלי להשיאר בנדוז, ממש יהיה לי יותר קל לлечת לкорס קצינים — אבל לא זו הסיבה שתニア אוטי מלככת לשירות. עכשו נשארח רק הבעיה „הפשטה“ לחזיק מעמד ולא לעור לכל הרוחות, וזה יהיה כנראה קשה. תctrical להסתכל טובכטוב על התמונה שיש לך — למורת שאין עליה הקדשה כי אני שונה הקדשות... ולהכו...

היום עשינו את אותן הכותר במאמר רב הוציאי כסף — כל מר מצטיין, ואח"כ פסלו את כל הפלוגה מפני שהמן תברה „סיבנו“ ולא עברו את כל המכשולים, כך שתוכלי לתאר לעצמך את היוש שتفس אוטי כשפלו את כולם, אבל ההזעה על הסירור כਮון בטלה את הכל...

— 28.1.67 —

...אצל מtabטא כתע העידן הci רוחק בסינס הצבא ולאחריו איני חושב לлечת למדוד, חזן מהשתלמיות קצורות במקצת. אני ממש לעבדה בפלחה, בביון, ומדי פעם, בעונת הכותנה, בקפטת אבל כל זה עדין כה רחוק רחוק ממי, קשה לדעת באמת מה יהיה.



בשיטור

— 3.2.67

זו זו, נסירה הקיינית — ושהחיי — ואלה הולת הקיינת. אבל הכל פגמו אחרות ביחס אמי דברים: הייחוס והחברה. לא גועל ד' ממש לא רווי. מה שלחשבו את זה, אבל ממש געט.

את פוניה להתערב אוית שאלך לлемו, קומת, בזוי ותערוב. חרכוב הבטוויל לאמות למדוד בעבורו ימו מסווים. כלל אופן בינותיו — קדחת, וזה פשוט לא בשובויל. למ' לא דיאטי לחיות מוכנאי טש אלא טכני העובר בשתו, כי אם אלך למדוד, נסידנו עם עבדה בצדה, אצטיך לשבת תחוץ פיה, וזה לא גשבילו, תחמוד אהבתו את העבדה. גודה, טוב, מספיק לדב' על דב' רל'ך רוחקיסט.

— 4.3.67

הפעס אוי בביות ואני און גושיסט... אבל און מוזס בוט. אני פון שאוי מהווע מעין מטרד בגיןיעו, ובאמת אוי פיעג בעיליות שלג בגיןיעו. וזה לא עריך לחוות חשבווע אונו יונאים למפ'ו יונאים לאימון נפ'ו.

— 6.3.67

גייס אוי במאובט מאוון פמיטה, בביות חולוים. וחרגל בגבש. רק לפוי כמה שבעות צחקנו על פ'. וחיים אוי במאובט לא יותר טוב... קראתי את "מלך החגיגיס" של עיין ראנד, אחד הקטיעים עוסק באוי אוחבם שנשבעו שלעלום לא ואחו רק למען מישחן, וזה קטע שחרשים אותו ביותר בנלן הצד העזום שבו. אסור לאדם לחוות לען מישחן, כי און חייו לא יהיו חיים, ומה יעשה אם חייו של השמי יגמרו... אהבה אמיתית מתבססת על שוויון ושווין...

— 3.4.67

ביגיטים המשחקרים חרוגלים, נוריד לכם את הנבש, תלכו בצעדה, לא נוריד... וככל ברור הוא, שהחברה יוצאים לצעדת. אם אוי יצא לא ברור. ממש עול לשורץ כאן ככה ולא להיות בבית.

— 5.5.67

בקורס אוי עוצה די חיים. זה שטח שבדרך כלל אוי מתענן בו וחולך לי בינותים די טוב. חבל שהוא נגמר בסוף השבועו. היזי השבעו ביחידת במסיבת קבלת הוכבאים השחורים והיה לו ראיון חור עם המפקדים. הם רוצחים לשולח אותו לקורס מש"קי קשר. בכל אופן און להם שם כוונה להעיף אותו (דווקא העיפו כמה חברה).

— 28.5.67

חזרתי לחוות עם כולם ולפחות לא משעמם, אפילו קצר זקרעיסט... אף אחד איינו רוצה שתהייה מלוחמתה, אבל איינו ממשי, שמשהו יסכים להישאר מאחור לטבולם ייאנו... קיבלנו חבילות שי, ובכלל מסתכלים הווים אחרת על החילים.

— 30.5.67

אטמול הינו ליד המשק של אחד החברה ונכנסו להתקלח ואכלו. אל תשאל איזה יחס לא רגיל. מבחינה זו און די מצלחים. יש לנו חברה לאורך כל הארץ...

— 31.5.67

האוירה כאן מצוינת. שורת אמונה בפוחנו, וטוב להריגש שקיימת האפשרות לפעול ולהגביל, ולא לשבת בחיבור ידים.

— 4.6.67

אנו טובעים בים של חבילות ולפעמים צוחקים מן המכבים שמקבלים, "שתחזר בששלום לאשתך ולילדך" (לבוחרן 18) מ' כתבה לי שחתלמיידים שלח כתבו: "שתחלום עד טיפת דםך האחרון", "שתמות מות ניבוריום" וכו'... מעודד מאוד חלאן... תחחלו שוב את הקורס וכרגע אני בשיעור ועובד בתחביב חישן שלו עוד מבית היטספּר — כתיבת מכתב בשעת השיעור...

— 11.6.67

אומרים שהמלחמה גמורה... עוד קשה לארון את הרנשות ואת המחשבות אחריו מה שעבר עליהם בימים האחרונים...

— 12.6.67

למכות של אטמול יש בטח צורה כזו שהיא יפה. אחריו שלשה ימים. מפת

— 26.6.67

— היהת זו חופשה שתינור הרבה זמן... נעוט פטאות להרגיש את החסן החם לחווילות, כי בזמנן חמתיחות לא חריגנו מוח כלום, כי חיוינו רוחקים ולא יצאנו אף פעם.

— 19.6.67

ביקשת שאשלח לך את המכtab שכתבתי ביום חרביעי של המלחמה... היה זה אחרי שחזרנו מירדן וחיתה חריגת שעולות להרים את חרמתה... זה זמן מיוחד במיטן ורבים תיארו אותו ואני רק יכול לאשר את הטיסורים. יודעים שיוצאים ומחכים, ויש זמן למחשבות, לישון אולי אפשר, להסתובב אסרו, כדי שישובים וחובבים. לא כל כך חשוב על מה חושכיהם על החברה, הבית, הילדים, כדי כל זה מסמל את החיים לעומת התרבות, כי הוא מסמל את חממות. רק אחרי כן, כשיוצאים, מפסיקים לחשוב ופועלים מתרוכן וכמו שעריך. בכל אופן, אותו מכתב צריך לקרוא באותו הרגע שהוא נכתב, אחרת יובן לא נכון — ולכן נקרא אותו יחד.

— 12.7.67

השבוע הוא אחד השבועות הנחדרים שלי בעכבה. אמנים, קשה מאוד, הולכים, ישנים והולכים שוב, או לומדים את השלב הבא להליכה וללכת בזמן זה פרושו להטיבע את הארץ בנחל זעה. אבל זה ממש נזהר. מקרה מעניין היה באמצעות הלילה, כשפתחותם, באיזה חור איום, נשאנו מתחשים את מיקומנו המדויק במטה, אנחנו שומעים קולות ומתן האפילה מופיעות צלויות בהסתערות חזיתית ובשאגות שמה, החבירה של פ...

— 22.7.67

עליך להתכוון לפניה עם המשך לאו דווקא ביום שישי שבת, אלא ביום חול אפורים שהם לא פעם קשים. אני מניח שהכל כבר ידוע לכם אבל תמיד יש בעיות, אם יותר — או פחות — ואני מקווה שהכל יסתדר על הצד הטוב טוב.

— 26.7.67

אנו תקועים בחור לא נורמלי, אבל זה דווקא נחמד. יותר טוב מלעשומן מ.ע.ץ ולהיות נתנו לתעתועיו של הרס"פ... הזמן עבר די מהר, השבועות האחרונים עבדו בטישה, קורס הסיוור, הנוטרים הטילו הכל... }

— 10.8.67

... אנו שוב הולכים וחולכים... רק בנסיעה מציר לציר תופסים תונמה. היום נטאפרה לנו מנוחה והחברה מסביב כבר נחריר נחרירות קרב.

— 14.9.67

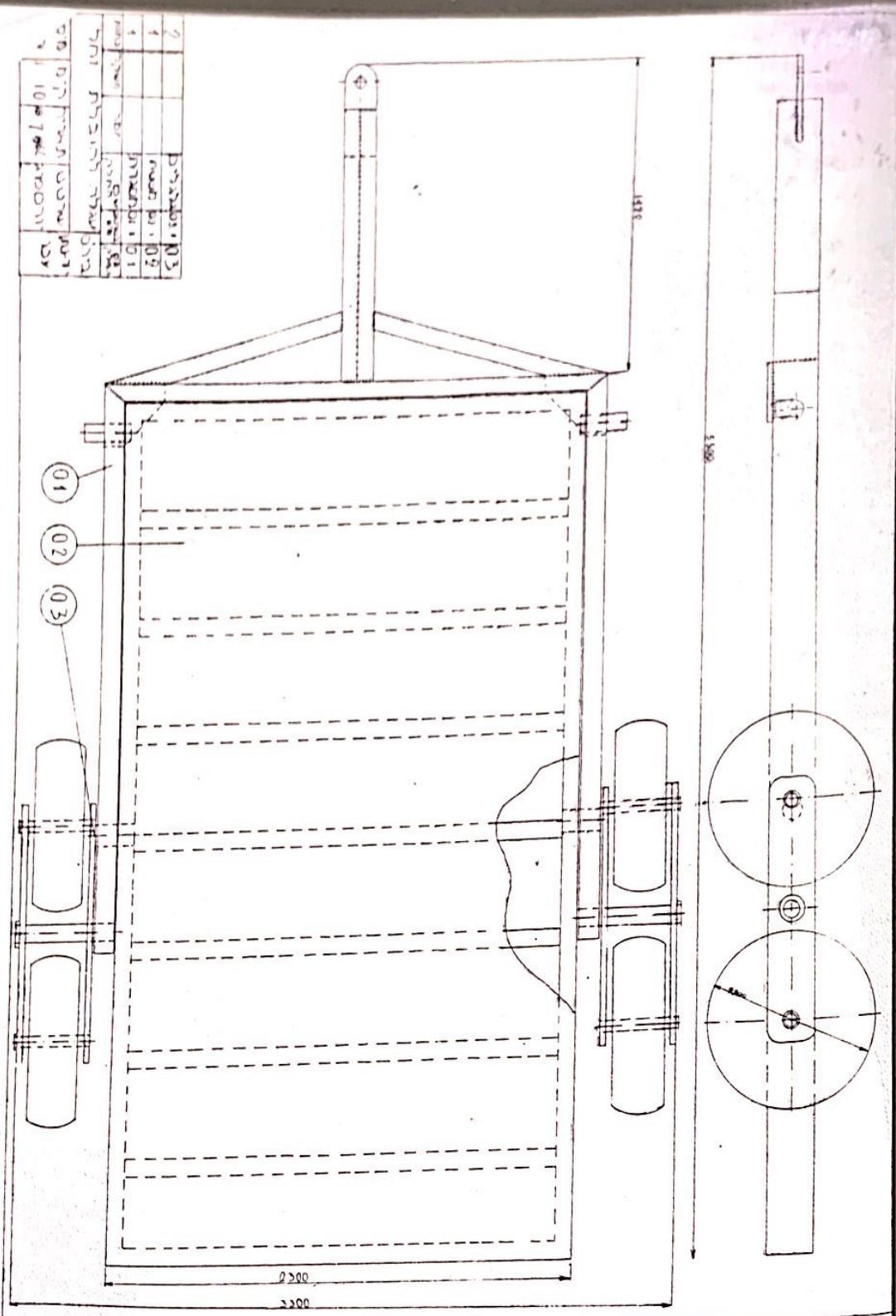
הנוף נגמר, אבל הקיטינה נמשכת, אנחנו מבזדים מהן העולם. הקשר הוא פעם ביום וחייב שפיר. קצת שומרים אבל לא נורא. מג האויר טוב, האוכל טוב, אפילו משחק פרטיז יש לי, מנעו שמתקלקל כל הזמן ונתון לטיפולי הפרטיז, האישי והאיןדיות דואלי.

— 18.9.67

שכחתי לספר לך, שאנו קיבלו נאמת את הנמרים. ולמרות כל הלעג והציניות בכיכול של החברת, הם צייק צייק היו אעל פולם על החולצות...

— 23.9.67

אתמול ירדנו לאלהחמה לשטוות את הכלכלי המכסה את גופותינו וזה היה נחד נוסף לחוויה של הרחצת במעינות החמים. אני מקווה באמת שביום ראשון הגיע נזא לרגילה במטופן...



מתוך פרויקט גמר שהכין יורם פרג בהשתלמות ב'יד-נתן'. הנושא: עגלת להובלת טרקטור וחל. יורם חיפש דרך לבנות עגלת בה יהיה משוחה נס היכל לעלות ולרדת — עגלת כזו יכולה להנזר עיי טרקטור גלגליים. בזמן שאיןנה משמשת לנשיאת טרקטור היא מטוגנת למשאות הובלות אחרות. פתרונותי של יורם לדרישות ולנתונים שהעמדו בפניו זכו להערכה רובה.



כותבים לזכרו של יורם זיל

כבר עברו עשרה ימים בהם הוטל עליו להתרגל לרעיון. ועודין אי אפשר, בן עשרים היה, כל עתידם לפניו, כה מאושר וחנה, תוך שניות מועטות, הופרץ הכל. עוד אמרת לי כמה מליים, אמרת שאינך מרגיש את יד ימינך — ולפתע הפסיק וرك הדם עוד המשיך לקלותה.

בדרכ לבית החולים, כאשר לא הצלחתה להרניש יותר בדופק, עלה بي החשד הנורא, חשד שהפך לוודאות בהתייצב הרופא לפניינו — בדמימה.

אבל עודין לא יכול הדבר לחזור לתודעה. הסכנו עם הייעדרותך. קודם הייתה בבית הספר ואחריך בצבא. אבל ידענו שתבואה. ברור היה שמדובר או מאוחר توفיע, שקט, נבון אחראי... ובכן, לא Taboa יותר? כשהייתה ליד קטו, בו שנתיים או שלוש, הייתה מטריד את כולט בשאלת נצחית „למה“? לא היתה תשובה אשר תספק אותו ואשר עליה לא ענית אתה בשאלתך — „למה“? כיום אני הוא השואל: *למה?* למה קרה הדבר הזה? למי הוא הביא תועלת? למי זה היה נחוץ?

גדלת במקומות זה ואני יודע אם אפשר להעירך את מאמצי החינוך שהשקיעו בכם המורים, המטפלות והמדריכים, אתם לידי הקבוצה הראשונה שלנו. אבל בכך, יותר מכל דבר אחר, קו אחד, קו הכרת החובה. התביעה, שהיתה לך מעצמך, הייתה קודם כל לבצע את המוטל عليك, בעבודה, בלימודים ובצבאה.

נשכנת בגיל מוקדם מאוד אל המכונות, הכרת אותן ומצאת בהן את יעדך. למדת את המיכון החקלאי מקצוע, ודוקא לא את הטרקי טוריים למיניהם, אלא את הצד החקלאי העוסקת בתעסוקה החיקלאית ממש, ואהבת להציג את ההבדל... וכשגמרת את בית הספר בהצעת טיננות ונאמר לך שניתנו לך להמשך ללימוד בטכניון, ענית מיד ברצינות רבה: „לא, אני רוצה להישאר ליד המכונות בשדה, לא על יד לוח השרטוט במשרד.“

גם-בצבא הלכת בדרך הקשה, אבל לפי הכרתך היא הדרך. רצית להיות בחיל קרב, ביחידה מיוחדת, והגעת אליה תוך התגברות על הרבה קשיים ומכשולים.

וגם כאן, בערב האחרון, פעלת אצלך הכרת החובה והוצרך במילוי המשימה. רצתת לפנות את הבית, אף על פי שידעת שהם נמצאים במקום, לא היססת ורצת להציג — את כולנו. אותנו הצלת, אבל מה אתה חיית צריך להיפגע? למה?

אבא

...בימים ההם, כשהערדיין גרנו ב"חרדים" ולא ב"דירות", כשהגינו הילדיים בבית אל חדר הויריהם — לא פטחו גם על דלתות השכנים.

זוכרת אני את יורט הסעוט, מהמרפסת המשוחפת הארוכה, ששימשה לו שדה פעולה נרחב למשחקיו. כבר ביוםיהם הם הראה נטיה רבה למכונאות, ובחרכיותו, שכבר אז היה אפיינית לו, ליווה בקולו את הטרקטור כשהוא מחקה את טרטורו כדי לשנות מהשיותיתר לצעוזו. אך לעומת זה, הקול המלאה את פועלתו המחפר, הבאגר, היה תמיד: "בְּגַבְּגַבְּגַגְ...". ברצינות ובהתמדה, וכנראה גם בהנאה רבה.

בבית הילדיים, לא הייתה לנו סבלנות לחכות עד שהילדים יגדלו, כחוסר סבלנות של כל הורה ביחס לבנרכורו. עוד בגיל הגן נתפרו להם חלצות כחולות לכבוד ה-1 במאי, ולקחנו אותם לשחרית לילדים בעינ'חרוד. וכן גם בחגים אחרים.

זוכרת אני, שבגבי פורים לא משכו את לב הילדים דמיות המגילה ולא המלכות והגסכים היו הדמויות שרצוו להזדהות אthon, אלא דווקא החיים ויתר הדברים הקרובים והמורכבים להם מחייהם בمشק.

yorut הפעוט רצה להיות תרגול, ומובן, שהנוצאות היו צרכות להיות אמיתיות, נוצאות שנאספו במו ידיו ונתפרו במסירות ובאהבה רבה עליידי אמא. וכי היה מואר יותר ממנו ומאתנו, שהסתכלנו בו?

אליה היו הנערים הראשונים. אך גם אחרים, במשך כל שנים הלימודים בבית ומחוץ לו, רבה הייתה החתunnyיות ותמיד עקבנו אחריו כל שלבי ההתחפות: שמחה ההישגים הייתה שמחת כולם.

וכך הגיעו גם ימי הצבא וגם ימי הדאגה הרבה בתקופת הקרבנות שיחוזד בשלום הייתה תקנות כולם — —

— — — כבר בילד הקטן בולט הרצון העז לידע, להגיע לשומו של דבר. מעולם לא הסתפק בתשובה: זה כך, אלא תמיד רצה לדעת: אבל למה זה כך? קו ישר מוביל אותו ילד קטן המחויק בידו טרקטור-צעוז, בבדיקה אותו מבל צדיו ועל כל קרביו, דרך הנער הבונה דגמי מטוסים, לאט ובסבלנות. כשהוא מתעכב על

הכרת כל פרט ופרט ועד לבוגר, המפסיק בדרךו ואינו ממשיך ללכת עד שלא ידע בביזה: מה קורה לנו, בסביבות הבית?

יודם לא אהב להניח את הסתום.

צמהה לזמןונו לידע, הייתה העשנות — לא ל佗ה, לפrek וללבן עד קצה היכולת. לדפק את הראש בקיר, אבל להבין. הוא המשיך ללכת בדרךו בעשנות, גם אם כולם מסביבו לגלgo עליו. כי עמידתו על דעתו לא הייתה עשנות לשם עשנות, אלא תוצאה משיקול ההוריה. כשהיה בטוח בצדקה, אכן אפשר היה להזיז מדעתו.

אל השאיפה לחזור ולא העשנות, הцентр רגש האחריות. כבר בכיתות הנמוכות של בית"ס בולט הילד בחוש האחריות הבוגר שלו, ולעתים צד היה לי על הילד, שהרגיש חובה לעצמו לשאת באחריות לכלל.

— אבל הגורל, טבווע כנראה באפין של אדם. מאו יルドותו ועד לרגעיו האחרוןים הילך יורט בעקבותיו בדרך שתאמה את אפין.

יורם איננו!!!

בתגובה אלינו הידיעה כי נפצע, מובן שבאחד השב ליבו שסתום הוא כל גבי יורם יחוור אלינו במהרה. אך לא עבר זמן רב והמחלומה הקשה חונחתה עליינו: יורם איננו!

קשה להאמין, קשה לקולט, קשה להרניות ולהשוכן על זו נימה, שחויר הלבנו בברית דרך מילודות ומגיל הנעוריות. עד אשר פנה כל אחד לשורות האבויים, יורה. אתה, יורה, המכבה עוד תקופתיה של לימודים ואנתנו יצאנו לשירות הגבאים. לאחר מכן תהי יומך המואסר וגמ אתה הצלמת אלינו. כדי השבת צל האבן ברכזיות. עתידך היה לסנייד, אך אוטם הרוצחים קפזו את חייך הצעיריהם ומלאי תיזירת.

יורה, באוטו יום אכזרי נסגרנו על אחת המדריבות והחלפנו בדברים. סופרת אל תשען דרכך בסירות הצבאי. היו דברים רבים כליכך ששאפת להסבירם. ידוע המאכזר הנורל בזרחה כל קשה, אכזרית ובלחיזודק? בחור מה מוכשר עיניך תמחולות נראהות למרחוק ותחיוך לא מש מספקותיך.

יורה, קשה להאמין שלא נראה אותך ולא נשמע את סיורך, בחור צען כל תחרות, מלא רצמים, מהצבא. נזכיר אותך. נפרד לא יטוהר מליבנו. תCORD גראה את דמותך מלהבה בחובנו דלא נוכל שלא להזירך בכל פעם ובכל מושה.

שללה

כבות כיתתן קשה לי לחשוב עלייך כעל אחד שהיה ואיננו... יותר מכך, לתגליות מלט על הדף, בעוד הוכרנות צפים וועליטים כואביס...

אתה, שפוזלים לא שחדת הלב מטא להאמין, אך אין לנו מתמציאות תאלכדריה — אתה אין עמנן...

כשהיו נפרדים צערירים, מסתובבים סתביבך בלילה בהצהר. ופחדים היו מתעדרים בלב הבנות, היה אתה זה שצחק ואמר בעលויות: «גון, אם באים לזרוח, נג שיעיון». הפחד היה כה רחוק מליבך. וכי היה מאמין שה יקרה אותך...

מ בין התלמידים בכיתה אתה היה ושידע יותר מכלם, הטע שבלמדודם. באסיפות חברך ובചירותו כיתה חמיד ידעת להביע את דעתך ואת דעת הכל. בשארמה היתה גמוכה מדי — היה מסתיבך...

כשהתלה למדת וכולנו כבר התגייסנו לחיל, חיכית לרגע סיום גיסוס ניגע ומההה לחיל. היום לא אחר לבוא. התלהבה מהריעין שאתה חיל בין חיללים, גם שם, בגבאו, הוכחה את עצמן.

עוד רבות התכניות שהיו לפני המשך דרכך... קשה להאמין שכך הכל נגמר.

פעמים נדמה שאתה צוד חשב ותבוא לחוטשה והתامر בתחרויות ובבצחחות. שיט לעשות מה فهو כדי לשים קצת לחבלים... אך העזבה הנוראה אונגו מול האלול והrik של חסרון, בפחד מפני הבאות ובצער עמוק על אשר קרה מבלי שנוכל להאמין: האנט לא נראה אותך עמנן כשאתה מספר בחחלונות על חוויתך, משמייך, מתחזק, צחוק ו...אתנו...

הכל זעק: למה? מה נותר, מלבד זכרונות ומליות ומה עוזן של מלט, שאין בכוון להביע את הכאב...

יורה — נזונו אוטר כאשר הייתה, אך לעולם לא נוכל להתנתק.

מורלית

יורם וסילנו — בלב לואב, בעימים דומעתות ובחיקת שוניים, אלו ניצבים כאן לפני כדי להתריד מפה לנאה. כולם כאן: חורייך ובני משפחתך, חבריך בקבוצה, חבריך ליטודים ורעהך לנשך.

כאן, בחמדיה הצעירה והפורחת, נפלת מבדורי מרצחים. ואכן, בחמדיה הירוקה והפורחת, יקרה לנו מאד. את כל אשר יכולנו בין ראשינו ילדינו היה, יקרה לנו מאד. את כל אשר יכולנו נתנו והענינו לנו; ואמשׁח חזרות לנו את כל אשר לך, עד תום. חשת אל מקום הסכנה, להזעיק ולהזהיר את חברי, חספת למנוע את המרצחים מלבצע את זמםם כולם, וחצלה נפשות רבות. אך במחיר יקר עלה לנו הדבר, במחיר חייך הצעריים. בוגוף גוננת על ביתך — ביתנו.

אותו אויב, אשר הבית בו בסערת הקרב האזרוי ברמלה ההגלו, במלחמת ששת הימים, אשר לא עמד לפניך ובפני חבריך כאשר הלממס בו — אותו אויב חור הנה באישון לילה, בנסותו להטיל כאז אימה ופחד. הצורות שנרו לעברך, באו להזכירנו כי טרם נסתימה המعرקה. יורם, על במוינו נפלת חלל, וודרך רענן ומלא מרץ, גדוש תקוות וחלומות רבים לעתיך. עוד בצעירותך ניחנת בכשרונות רבים ותלינו בך תקוות. ידיך, שאומנו לטפל במכונות ובקרבייהן, נועדו להיות חלק בלתי נפרד מערכת משקנו. ידעת לבוא במעטצת גדולים ובוגרים מפה, והכל ראו בך ממשיך נאמן של מפעלו הקיבוצי. בת צחוקך, שהיתה נסוכה על פניך מילדות, לא סרה מעלייך, ונעם אם הרצינו פניך ליווה אותך החיוך.

בימים אלה חל יום הולדתך ה-20, יורם. אתה מיחידתך כדי לחוג מאורע זה בחיק משפחתך. והנה נהפך הגלגל. אמנים, נאספו כאן, רבים, אך למאורע אצורי מאין כמווהו — לוותך בדרךך האחורה.

יורם שלנו היקר, היה בחתיבת "גולני" הלוחמת. כאן, בbij-t'ulmim זה טמוניים עוד ארבעה מחבריםנו, שהיו הראשונים חטיבת "גולני" במלחמות-השחרור. ברית עפרדים נכרתה עתה בין לבינך, ובעמדנו כאן היום דוממים וכוכבים על האבידה הקשה שהונחתה علينا, נזכר ונזכיר אותך לעד. דמותך תחרת בלבינו ובלבבות ילדיםנו. זכרונך לא ימוש לנכח נצחיהם. קול דמיך יזעך אלינו מן הארץ שרוותה אותן, ותמיד תעמוד דמותך לפניו כאשר ידענו — צער, רענן, תוסס.

להורים השכליים, למשפחה ולכל הידידים והקרוביים — כבודה המכחה וכבד האבל. במה נחמסו בשמריה על הבית, על הקבוצה, בהגשת תקוטתו של יורם — נשאב עוז וכוח לזכרו תמיד. חלכת מאיתנו נגיבור, יורם, וגיגיבור נוצרו את שמי לעד. שלום לעפרך, יורם חברנו היקר.

מתוך דבריו החשפז של יהודה

נחי "הנמר המעופף"

.א.

הסידרת תלוק בצעיה,
חסירות הספוד לרעהיה,
נחי "הנמר המעופף"
מאופל עליה ובוקע.

.ב.

נווטו אל הבאניאס, עלו
לקוניטה
שטופו תעלת בתלבאה
תעו הם בדרכן יידנה,
עד שהגינו להנה,
- לרשימה במשוד קצין
העיר.

.ג.

אברהם מינור - ראשון הוא
למת,
ויעל דורוי מעיר השופט,
וירום מלדי חמדייה
אף טוביה אלימו הגינו...

.ד.

הקומה לקברים תשטופ
וכתף תימד לכתף,
ומנוחת בלילה בתיקול
- נאקה "הנמר המעופף".

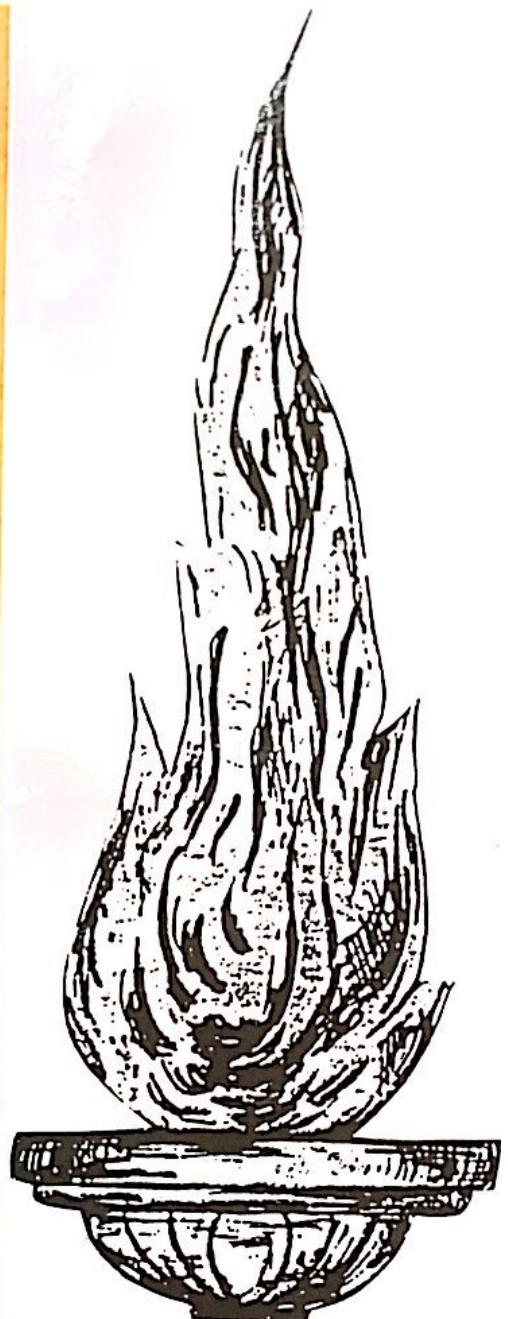
.ה.

נחת מסוקם במדומי החדרמן,
בכפרים בואכה ואדי עסל,
סרךו חם בחירבה, בחאן,
עד שהגינו לבאן,
- לרשימה במשוד קצין
העיר.

.ו.

דור שבסוף חשינו כדורי,
ראובן שבשבך הלווחת תפ
שיירו
אליעזר דסוק עצמות,
אלוהים היודע מי עד...

צחק שלו



הסירות אבלה על אחד מבחריה:

חצון לול —

המשפינות המואבקות לאויר "הגבול החדש" אשר ברמתה הוגלו התחלפו.
תפארבים התקפלו ואפלו את ארוחת הלילה.

עד לול שקט עבר...

כ"ז, מאי נכבשת הרדאת, משקדל חאויג שלא להתקרב ולא להידאות
בגזרה...

ובע"ד מקרר ימי כבר אסויים את "החותטוקה" — ואך נקבל כמה ימי
חותטוקה...

לפתע — מצאלא חטף...

קסה, לחוף ולחאנין שוה קרה דיווא לאיש שלן — לירם.
הידע עיבורת כורט חמאל בכל המואבקים... פיזום צומדים דוממים.

הבא גדייל יקעת להיפות.

אחרי חמלחת — ואחרי גזהון שפה — ודזוקא להפר קרוב — לאיש שלנו —
מחסירת.

הכיש והכאב משחקים כל מהכבה. רק לנוקות ולהבות אותו אויב. הפעם
לעבוד מלך פנים אל פנים עם נשק, ובא מתגנב בלילה. ותוקף ישיב חקלאי שקט.
בלא להבדיל בין צער למונגה בין אשה לילד...

קשה לשכוה את יורם, את עינוי הגדלות המבניות בר במבט שואל — מנסה
לקראא את מהשנתן. רוזה להבון היטב ולבעץ מהר כל הוראה ופקודה...

ירם הגיע אלינו — לסייעת — לפני כנזה. הוא התנדב לייחידה, ולאחר
שנבחרו על דיננו בסיס הטירונים — נמצא מתאים לשרת ביחידת
ואהימוניס היו קשים. במיוחד בחילת הטירונות. אך זה בסירות... מסעות
ארוכים ומורוזים. ריצות לילה... מסע אלונקות, והרבה מסדרים... ורוצים לראות
מי אינו מוחזק מעמד, מי נשבר.

ירם עבר את כל השלבים. יש בו רצון זו להצליח...

הוא תמיד מחייך...

ונששואלים אותו: "נו, מה נשמע?" התשובה היא תמיד: "אין בעיות, הכל
בצד".

במשך הזמן נשלה יורם, עם עוד חברים מהיחידה להשתלנות קשר — אותה
הוא מסיט בהצלחה וחומר ליחידה. ומיום זה — בכל חריג ובכל תעסוקה מדרגה
ירם את המכשירים ואחראי על הקשר, בהוכחה חזש טבי מפותח.
הימים חולפים. סדרה רודפת פדרה. עד השתלים. מארבים. צוד...
מסעות. ושוב מארבים. וקורסיסו...

�ך הופך יורם לחיל ותיק, ולסידר בצה"ל.

מלחמות "שנת הימים".

קרב, פצעים, הרוגים... הופכים להיות מבוגרים יותר. מה לא רואים וחשים
במלחמה? כאב. שמה. יאוש — חקופת חיים שלמה. — וכל זה בגין צער שכחה...
שטה המדונה גדל, והגובלות החדשים טובים יותר מבחינה טופוגרפיה. אבל
המלחמה טרם נגמרה, ואמרתה של חיסול פעלות הטרור טרם הושגה. ובঙג לוחמה
שכזה כל הארץ חווית — ובכל מקום אפשר לחתקל באויב.

ירם נפל במלחמה זו...

ומוחו של יורם יציר מיפנה...

ואירוע זה, חמוץ מקרבת, יצטרך تحت דין על מעשייו, ויש לזכה היכלה
לעשה זאה...

כל חיילי ומפקדי יחידה מרכזיות את ראלם וצומדים דום לזכר החברת
ופיקודם אהוב — יורם...

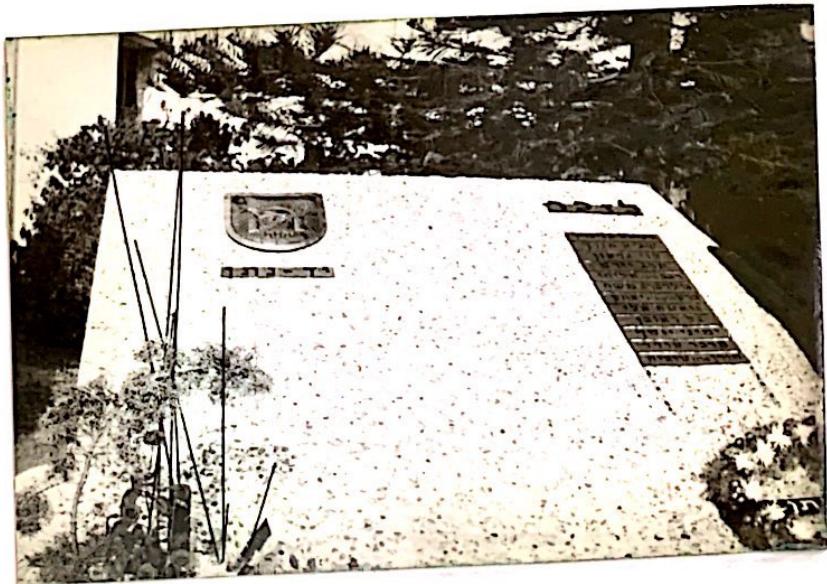
מפקוד הסירות



सिर्फ जो-जो लोग

— ۱۴۲۷ میں

אַתָּה כִּי תְּלַמֵּד יְהוָה



יורט פרג זיל





לא נפרח כבר פעמייס
והירוח על המים
יפזר זממה צוננת
על פנינו החיוורות

שמה בין עיבי הנחל
בשעה אחת נשכחת
זכרונות אזוב שלנו
מתפירים על הקירות

בל' תוגה כפוּי צמרת
בלוריות שיבה נבדרת
באשר יפות התוואר
בין שריקות העזרדים

תפנוקי גבן ירטיטו
בלכתן לרוחץ בזום
ונלמייס נשפייל עיזיזו
אל המים הקריירם

תאזה חנטה פגיה
והונשד היגע
אל קינו חזך בחושן
מדרכי האלוהים



לא נסיפה עוֹז לנוּע
משתאים נבִיט ברוֹח
אֵיר חֹוא יְחֹד עַם הָמִים
מִפְרִקִים אֶת חֲסֻלָּיעִים

חרזופים שלִי כְמוֹנוּי
וְכְמוֹר שְׁכֵל יְמִין
אֶת פִּירְחוֹי הָאוֹר שָׁלֹנוּ
אֶת פִּיזְרָת לְכֵל רֹואהָ

לא עופות מְרוּס אֲנָחָנוּ
וְאֶל גּוּבָה הַשְׁמִים
גַם אַתָּם גַם אֲנוּכִי
לא נְגִיעָה כְנָרָאָה

רַק בָּהָר עַל קוֹ הַרְכֵס
מִישָׁהוּ יוֹסִיף לְלַנְתָה
מִן הַוָּאֵד וְהַעֲמֵק
לְרַכְסִים אֶל הַרוֹחוֹת

עַז אֲשֶׁר בְּכָסֹת הַעֲרֵב
יְחֹזֹור נָוגָה אֶלְיָה
עַם פְּכַפּוֹר פְּלָגִים עַם רְחַש
חרזופים לִיז הַחוֹף